

Obsah

▶ Slovo úvodem <i>Nancy Arthur</i>	6
▶ Předmluva <i>Mika Launikari & Sauli Puukari</i>	8
▶ Poděkování <i>Mika Launikari & Sauli Puukari</i>	12
I. ČÁST ÚVOD	14
1 ▶ Evropský kontext multikulturního poradenství <i>Mika Launikari a Sauli Puukari</i>	16
2 ▶ Multikulturní poradenství: východiska a perspektivy <i>Sauli Puukari a Mika Launikari</i>	26
3 ▶ Hlas imigranta – složitost vztahu klienta a poradce <i>Antoinette Batumubwira</i>	39
II. ČÁST KONCEPΤUÁLNÍ A FILOZOFICKÉ ZÁKLADY	46
4 ✓ Kultura jako východisko a rámec pro poradenství – základní koncepty a perspektivy <i>Elena A. A. Garcea</i>	47
5 ✓ Od raných kroků ke „čtvrté síle“ v poradenství – historické a současné perspektivy vývoje multikulturního poradenství <i>Bente Hojer, Sauli Puukari a Mika Launikari</i>	60
6 ✓ Globalizace, postmodernost a migrace – přehodnocování kulturní identity <i>Nader Ahmadi</i>	80
7 ✓ Světový názor v multikulturním poradenství <i>Juha Parkkinen a Sauli Puukari</i>	94
8 ✓ Filozofický základ multikulturního poradenství <i>Pirkko Pitkänen</i>	110
III. ČÁST MULTIKULTURNÍ PŘÍSTUPY A METODY	120
9 ✓ Interkulturní komunikace jako úkol v poradenství pro imigranty <i>Mika Launikari</i>	121

10 ↗	Demystifikovat druhého – zvládání interkulturních konfliktů pomocí aktivit Crossing Borders <i>Garba Diallo</i>	136
11 ↗	Multikulturní poradenské kompetence – důsledky pro výcvik v poradenství citlivém k odlišnosti <i>Pia Nissilä a Marjatta Lairio</i>	157
12 ↗	Sociálně-pedagogický rámec pro multiprofesní spolupráci při podpoře lidí v multikulturním kontextu <i>Juha Hämäläinen, Piaa Puurunen a Mirja Määttä</i>	170
IV. ČÁST OSVĚDČENÉ POSTUPY MULTIKULTURNÍHO PORADENSTVÍ V RŮZNÝCH KONTEXTECH		184
13 ↘	Poradenství pro děti a adolescenty z imigrace ve vzdělávacích institucích <i>Helena Kasurinen, Päivi-Katriina Juutilainen, Helena Mastoraki a Sakari Saukkonen</i>	185
14 ↘	Poradenství pro dospělé imigranti ve vzdělávací instituci <i>Irmeli Maunonen-Eskelinen, Leena Kaikkonen a Pamela Clayton</i>	206
15 ↘	Sociodynamický přístup k mezikulturnímu kariérovému poradenství <i>Ritva Johansson, Tarja Ståhl a Kai Koivumäki</i>	224
16 ↘	Poradenství pro imigranti v pracovním životě – osvědčené postupy <i>Tero Mikkola, Maria-Liisa Korolainen, Karoliina Kuisma a Reet Mammon</i>	237
17 ↘	Přežít mučení a válku – několik úvah o poradenství a terapii <i>Sabine Charpentier</i>	254
V. ČÁST ZÁVĚR A VÝZVY DO BUDOUCNA		268
18 ↙	Multikulturní poradenství v Evropě – úvahy a výzvy <i>Sauli Puukari a Mika Launikari</i>	269
➤	Seznam některých důležitých organizací	282
➤	O editorech	284
➤	O přispěvatelích	286

Filozofický základ multikulturalního poradenství

Pirkko Pitkänen

Úvod	111
Etická orientace ke kulturní diverzitě	112
Směřování k pluralistickému poradenství	113
Nabývání multikulturních kompetencí	114
Závěrečné poznámky	116
Otázky a úkoly	117
Literatura	118

III. ČÁST | MULTIKULTURNÍ PŘÍSTUPY A METODY

-
- 9 ✓** Interkulturní komunikace jako úkol v poradenství pro imigranty 121
Mika Launikari
-
- 10 ✓** Demystifikovat druhého – zvládání interkulturních konfliktů pomocí aktivit Crossing Borders 136
Garba Diallo
-
- 11 ✓** Multikulturní poradenské kompetence – důsledky pro výcvik v poradenství citlivém k odlišnosti 157
Pia Nissilä a Marjatta Lairio
-
- 12 ✓** Sociálně-pedagogický rámec pro multiprofesní spolupráci při podpoře lidí v multikulturním kontextu 170
Juha Hämäläinen, Pia Puurunen a Mirja Määttä

Interkulturní komunikace jako úkol v poradenství pro imigranty

Mika Launikari

Koncept interkulturní komunikace	122
Interkulturní kompetence potřebné pro účinnou interkulturní komunikaci	123
Znalost jiných kultur jako základ účinné interkulturní komunikace (mindset)	123
Poradenství jako dovednost chování (skillset)	124
Vliv rodiny na interkulturní komunikaci a multikulturní poradenství	126
Postoje poradce k jiným kulturám (heartset)	128
Tlumočníci jako facilitátoři mezikulturní komunikace	128
Závěry	131
Otázky a úkoly	131
Literatura	132
Příloha 1. „Model RAINBOW“ pro výcvik v multikulturním poradenství	133
Literatura	135

Kapitola

9

Demystifikovat druhého – zvládání interkulturních konfliktů pomocí aktivit Crossing Borders

Garba Diallo

Úvod	137
Přístupy ke zvládání interkulturních konfliktů	138
Podněty pro přístup k různým typům konfliktů	139
Zaměření této kapitoly	140
Pozadí	140
Ústřední myšlenky a východiska projektu Crossing Borders	141
Vývoj konceptu a metod projektu Crossing Borders	142
Osobní rozměr	143
Dánská lidová střední škola	144
Semináře „učit se žít spolu na Blízkém východě“	144
Hlavní aktivity Crossing Borders	145
Celková struktura programu	149
Následné akce a udržování vytvořených kontaktů ke zmírnění kulturního šoku z návratu	149
Potřebnost a role třetí strany	152
Možná využití v jiných kontextech	153
Otázky a úkoly Interkulturní aktivity podle Garby Diallo	154
Literatura	155
Seznam doporučené literatury	156

Multikulturní poradenské kompetence – důsledky pro výcvik v poradenství citlivém k odlišnosti

Pia Nissilä a Marjatta Lairio

Multikulturní poradenské kompetence	158
Adaptace na novou kulturu	162
Důsledky pro výcvik	163
Diskuse	166
Otázky a úkoly	168
Literatura	168

Sociálně-pedagogický rámec pro multiprofesní spolupráci při podpoře lidí v multikulturním kontextu

Juha Hämäläinen, Pia Puurunen a Mirja Määttä

Úvod	171
Multikulturalismus – nová výzva pro systémy sociální péče ve Finsku	172
Co je multiprofesní spolupráce	173
Sociálně pedagogický rámec	174
Sociální pedagogika jako související koncepční rámec pro spolupracující sítě	176
Model multiprofesní spolupráce v multikulturních konceptech	178
Závěry	180
Otázky a úkoly	181
Literatura	181

12
Kapitola

IV. ČÁST | OSVĚDČENÉ POSTUPY MULTIKULTURNÍHO PORADENSTVÍ V RŮZNÝCH KONTEXTECH

-
- 13 ↗** Poradenství pro děti a adolescenty z imigrace ve vzdělávacích institucích 185
Helena Kasurinen, Päivi-Katriina Juutilainen, Helena Mastoraki a Sakari Saukkonen
- 14 ↗** Poradenství pro dospělé imigranty ve vzdělávací instituci 206
Irmeli Maunonen-Eskelinen, Leena Kaikkonen a Pamela Clayton
-
- 15 ↗** Sociodynamický přístup k mezikulturnímu kariérovému poradenství 224
Ritva Johansson, Tarja Ståhl a Kai Koivumäki
-
- 16 ↗** Poradenství pro imigranty v pracovním životě – osvědčené postupy 237
Tero Mikkola, Maria-Liisa Korolainen, Karoliina Kuisma a Reet Mammom
-
- 17 ↗** Přežít mučení a válku – několik úvah o poradenství a terapii 254
Sabine Charpentier

Poradenství pro děti a adolescenty z imigrace ve vzdělávacích institucích

*Helena Kasurinen, Päivi-Katriina Juutilainen,
Helena Mastoraki a Sakari Saukkonen*

Úvod	186
Interkulturní vzdělávání a poradenství	186
Interkulturní poradenství jako proces posilující dialog	187
Řecký kontext	189
Etnické a kulturní složení studentské populace – objasnění situace v Řecku	190
Služby kariérového poradenství v řeckém vzdělávacím systému – výzva k práci s diverzitou	192
Finský kontext	195
Vzdělávací a kariérové poradenství	196
Případová studie z Finska: učitelé základní školy jako poradci pro žáky z imigrace a jejich rodiny	198
Závěry	200
Otázky a úkoly	201
Literatura	202

Poradenství pro dospělé imigranty ve vzdělávací instituci

*Irmeli Maunonen-Eskelinen,
Leena Kaikkonen a Pamela Clayton*

Úvod	207
Dospělí imigranti v pedagogických situacích	208
Práce s dospělými imigranty – základy a strategie	209
Nejlepší postupy v kulturně různorodém učebním prostředí	211
Podstata multikulturního poradenství pro ženy migrantky, kvalifikované uprchlíky a žadatele o azyl	214
Příprava odborných a středoškolských učitelů a učitelů dalšího vzdělávání na poradenství pro dospělé imigranty	216
Závěry	220
Otázky a úkoly	221
Literatura	222
Užitečné weby	223

Sociodynamický přístup k mezikulturnímu kariérovému poradenství

Ritva Johansson, Tarja Ståhl a Kai Koivumäki

Co je sociodynamické poradenství	225
Případ 1: mapování životního prostoru s Juanem	227
Případ 2: skupinové poradenství pro vysoko vzdělané imigranty	232
Závěry	234
Otázkы a úkoly	235
Literatura	236
Webová stránka	236

15

Kapitola

Evropský kontext multikulturního poradenství

Mika Launikari a Sauli Puukari

Diverzita v Evropě	17
Postoje k minoritním skupinám	18
Motivace k migraci	20
Současný vývoj v Evropské unii vzhledem k diskriminaci na pracovním trhu	21
Integrační politika na národní úrovni	22
Důsledky pro poradenství	23
Závěr	24
Literatura	24

1

Kapitola

Poradenství pro imigranty v pracovním životě – osvědčené postupy

*Tero Mikkola, Maria-Liisa Korolainen,
Karoliina Kuisma a Reet Mammon*

Úvod	238
Palapeli (puzzle)	239
Majakka-Beacon	242
MORO! Multikulturní nábor zaměstnanců a učení	246
Individuální poradenství a mentoring	248
Společný učební proces	249
Závěr	251
Otázky a úkoly	251
Literatura	252

Přežít mučení a válku – několik úvah o poradenství a terapii

Sabine Charpentier

Úvod	255
Identita	256
Mučení	257
Centrum Červeného kříže ve Stockholmu	258
Psychosociální hodnocení a multidisciplinární týmy	259
Multikulturní setkání	260
Ukázkový příklad	262
Závěr	263
Otázky a úkoly	264
Literatura	264
Webové stránky	265
Příloha	266

17

Kapitola

Multikulturní poradenství v Evropě – úvahy a výzvy

Sauli Puukari a Mika Launikari

Úvahy nad obsahem	270
Imigranti ohrožení sociálním vyloučením	271
Sítě a podpůrné struktury společnosti, odpovídající na potřeby kulturně odlišných lidí	272
Postoje zaměstnavatelů vůči imigrantům	275
Multikulturní kompetence a kvalifikace – příprava poradců	276
Kultura a rodiny	277
Lidé jsou důležití	278
Literatura	279

Multikulturní poradenství: východiska a perspektivy

Mika Launikari a Sauli Puukari

Multikulturní poradenství – význam a kontext	27
Základní prvky vztahů v multikulturním poradenství	30
Struktura knihy	33
Literatura	35
Příloha 1. Obecné charakteristiky některých hlavních kultur	37

2
Kapitola

Hlas imigranta – složitost vztahu klienta a poradce

Antoinette Batumubwira

Osobní zkušenost	40
Několik úvah o konceptu „multikulturní“	42
Vztah klienta a poradce z pohledu klienta	43
Pozice poradce ve vztahu poradce a klienta	44
Závěr	45
Doporučená literatura	45
Webové stránky	45

II. ČÁST | KONCEPTUÁLNÍ A FILOZOFICKÉ ZÁKLADY

-
- 4 ✓** Kultura jako východisko a rámec pro poradenství – základní koncepty a perspektivy 47
Elena A. A. Garcea
-
- 5 ✓** Od raných kroků ke „čtvrté sile“ v poradenství – historické a současné perspektivy vývoje multikulturního poradenství 60
Bente Höjer, Sauli Puukari a Mika Launikari
-
- 6 ✓** Globalizace, postmodernost a migrace – přehodnocování kulturní identity 80
Nader Ahmadi
-
- 7 ✓** Světový názor v multikulturním poradenství 94
Juha Parkkinen a Sauli Puukari
-
- 8 ✓** Filozofický základ multikulturního poradenství 110
Pirkko Pitkänen

Kultura jako východisko a rámec pro poradenství – základní koncepty a perspektivy

Elena A. A. Garcea

Úvod	48
Východisko	48
Kulturní modely	50
Levá/pravá kultura	51
Vizuálně/auditivně-taktilní kultury	52
Model 5-D	53
6 mentálních obrazů	54
Model 7-D	55
Závěrečné poznámky	57
Otázky a úkoly	58
Literatura	59
Podněty pro další četbu	59

Kapitola

4

Od raných kroků ke „čtvrté síle“ v poradenství – historické a současné perspektivy vývoje multikulturního poradenství

Bente Højer, Sauli Puukari a Mika Launikari

Úvod	61
Rané etapy multikulturního poradenství v moderní společnosti	62
Multikulturní poradenství se stává významným tématem poradenství (1970–1980)	63
Multikulturní poradenství jako čtvrtá síla v poradenství	64
Základní východiska teorie multikulturního poradenství a terapie	68
Teoretické přístupy k výcviku v multikulturním poradenství	70
Zvažování společenského rámce při uplatňování teorií multikulturního poradenství	72
Závěrečné poznámky	74
Otázky a úkoly	75
Literatura	75

Globalizace, postmodernost a migrace – přehodnocování kulturní identity

Nader Ahmadi

Úvod	81
Moderní doba a identita	82
Postmoderní doba a identita	83
Identita a migrace	84
Globalizace a identita	86
Instrumentální identita jako důsledek migrace	89
Závěr	90
Otázky a úkoly	91
Literatura	92

6
Kapitola

Světový názor v multikulturním poradenství

Juha Parkkinen a Sauli Puukari

Úvod	95
Dimenze světového názoru	96
Pojetí lidské bytosti jako součást světového názoru	99
Konceptuální modely přístupů ke světovým názorům v poradenství	101
Jak modely používat v multikulturním poradenství	104
Otázky a úkoly	107
Literatura	108